

Arta și dexteritate - broderia coreeană, de Adela Marcov

Povestea broderiei coreene (jasu) începe demult, în vremurile preistorice, când oamenii au început să-și croiască acoperșiminte din piei de animal cusute cu ace din os. Relicvele unor fusuri din piatră și pământ, ale unor ace din piatră, oase de pește și animale și pământ, datând din Epoca Fierului, atestă faptul că țesutul și cusutul erau activități curente în acea perioadă. Dezvoltarea uneltelor cu care se lucra pământul a îmbunătățit considerabil activitatea fermierilor, iar culturile de bumbac, cânepă și dud s-au răspândit în toată peninsula. Broderiile erau utilizate inițial pentru a marca apartenența la o anumită clasă socială, iar în vremea celor Trei Regate, odată cu dezvoltarea mașinilor de țesut și a textilelor, ele s-au răspândit și în rândul populației din clasele de jos, fapt atestat și de relicvele din Cheonmachong, în provincia Gyeongju.

În timpul regatului unit Silla broderiile împodobeau nu doar hainele coreenilor, ci și țesăturile cailor, obiectele casnice sau obiectele de cult din templele budiste. Apăruseră ateliere de artizanat care se ocupau cu țesutul, împletitul, cusutul și vopsitul hainelor. Broderiile au devenit mult mai elaborate în vremea dinastiei Goryeo, și cuprindeau patru ramuri principale: **Boksik jasu** - broderiile care împodobeau îmbrăcămintea, strict reglementate de statutul social și rangul persoanei. În cel de-al treilea an al domniei regelui Deokjong (1034), femeile și copiii au primit interdicție la hainele de mătase brodată sau clame de păr aurite. În vremea regelui Jeongjong, bărbații și femeile din clasele de jos nu puteau purta broderii înfrumusețând simbolurile dragonilor sau fenicșilor, ori broderii cu fir de aur. În 1144 regele Injong a interzis complet folosirea firelor de aur în țesături, iar broderiile vremii au devenit mai rafinate, în special pe hainele doamnelor de la curte (țesute din mătase roșie) sau ale gârzilor regelui, ale căror haine și centuri erau brodate cu flori în cinci culori sau cu modele de păsări exotice; **Giyong jasu** - broderiile care împodobeau diversele obiecte folosite la palatul regelui; **Gamsang jasu** - broderiile dezvoltate ca ramură artistică, ce împodobeau paravanele din pânză; **Jasu budiste** - broderiile care înfrumusețau statuile și obiectele de cult din templele budiste, religia națională din vremea dinastiei Goryeo.

În

vremea dinastiei Joseon industria artizanală nu a cunoscut o perioadă tocmai prosperă, fermierii s-au concentrat pe producția de produse alimentare iar țesutul țesutul a trecut în responsabilitatea femeilor, devenind niște abilități aproape obligatorii pentru toate tinerele coreene. Un rol important în acest sens l-a avut introducerea sistemului de însemne oficiale (**hyungbae**), emblemele brodate ce marcau rangul oficialităților civile și militare ale țării. A apărut o tagmă a artizanilor specializați în țesut, responsabili pentru producerea hainelor și broderiilor folosite de nobilii de rang înalt, ca și o organizație dedicată (**subang**) ce se ocupă cu brodatul materialelor și hainelor familiei regale, organizație alcătuită exclusiv din femei, care

erau atent testate și selecționate pentru a îndeplini criteriile de măiestrie cerute de o asemenea sarcină. Broderiile de la curte (**gung-su**) se caracterizau prin compoziții formale, stil exuberant și execuție miglăoasă, cu mare atenție la detalii. Spre deosebire de ele, broderiile realizate de oamenii de rând (min-su) reflectau stilul creatorului lor, fiind o tradiție transmisă din generație în generație de femeile din familie.

Broderiile folosite

la împodobirea paravanelor (**byeongpung jasu**) înfățișau de regulă flori (crizanteme, nuferi, bujori), păsări (fazani, fenice ori rațe mandarine), caractere chinezești sau cele 10 simboluri ale longevității: soarele, norii, munții, apele, bambusii, pinii, cocorii, câprioarele, testoasele sau **Lingzhi**, "ciupercile ce aduc nemurirea". **Boksik jasu**, broderiile ce împodobeau hainele, și-au păstrat și în vremea dinastiei Joseon funcția de diferențiere a membrilor societății: hainele nobililor de la palat erau țesute cu fire de aur și broderii

multicolore, haina ceremonial? a regelui avea broderii aplicate direct pe m?tase, iar uniformele oficialilor aveau embleme ?esute, cusute apoi în dreptul pieptului. Oamenii de rând puteau purta ve?minte brodate doar la ocazii speciale (nun?i, botezuri, înmormânt?ri), ?i broderiile mai erau permise doar pe hainele copiilor (p?l?rii, veste ori brâuri). În casele coreenilor îns?, broderiile erau omniprezente, de la fe?ele de pern? la paravane, suporturi pentru ochelari sau

pungi pentru tutun.

În vremea ocupației japoneze (1910-45), broderia coreeană a renunțat la culorile aprinse, orientându-se către nuanșele pastel, iar după cel de-al doilea război mondial meșteșugurile artisanale de acest gen au dispărut aproape cu totul. Publicul a devenit din nou interesat de acest domeniu abia după 1974, când zece autori au publicat o culegere bazată pe artefactele recuperate din templele budiste și câteva colecții private. Această metodă de a cultiva frumusețea în fiecare aspect al vieții cotidiene a fost apoi redescoperită prin intermediul a numeroase expoziții organizate în țară și în străinătate. Guvernul coreean a înființat Institutul Bunurilor Culturale Intangibile, un sistem menit să educe și instruiască artizanii din varii domenii, iar **Sang-su Han** a devenit prima maestră consacrată în arta broderiei (jasujang). Din 2005 Seul-ul adăpostește Muzeul de Broderie Sang-su Han, în care puteți vedea expoziții permanente cu relicve antice de broderie, cu operele lui Sang-su Han și ale discipolilor ei.